

E-delgivning:
Sweco Environment AB
Att: Jessica Raftsjö Lindberg
jessica.raftsjolindberg@sweco.se

Yttrande i avgränsningssamråd om koncession för ny 145 kV kraftledning mellan befintlig transformatorstation i Ånge och vindpark Fasikan i Ånge och Bräcke kommun, Västernorrlands och Jämtlands län

Beskrivning av ärendet

Arise Elnät AB avser att ansöka om nätkoncession för linje för ny 145 kV kraftledning mellan befintlig transformatorstation i Ånge och tillståndsgiven vindpark Fasikan. Vindparken är belägen i Bräcke kommun med beviljat tillstånd för byggnation av 15 vindkraftverk. Syftet med kraftledningen är att överföra energin från vindparken i Bräcke kommun till en transformatorstation i Ånge.

Arise har bjudit in länsstyrelsen till ett kombinerat undersökningssamråd enligt miljöbalken 6 kap. 23–25 § och avgränsningssamråd enligt 29–32 §. Bolaget har dock i samrådsunderlaget själva gjort bedömningen att den nya kraftledningen kommer medföra en betydande miljöpåverkan. Med bakgrund av detta kommer länsstyrelsen inte fatta beslut om verksamheten beräknas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte, utan avser bara att yttra sig i avgränsningssamrådet enligt miljöbalken 6 kap. 29–32 §§. Länsstyrelsen i Västernorrlands yttrande berör enbart den del av ledningsdragningen som planeras inom Västernorrlands län.

I det samrådsunderlag som inkommit finns två huvudsakliga luftledningsalternativ, A1 och B1, där alternativ A1 har den alternativa delsträckan A2. För båda alternativen föreslås att en markkabel ska förläggas närmast transformatorstationen i Ånge då utrymmet är begränsat på grund av befintlig infrastruktur.

Arise har givit Sweco Environment AB uppdraget att handlägga samrådet och koncessionsansökan.

Länsstyrelsens yttrande

I samrådsunderlaget presenteras de två huvudsakliga luftledningsalternativ, A1 och B1 och den alternativa delsträckan A2. Samtliga alternativ är samlokaliserade med befintlig infrastruktur, vilket länsstyrelsen ställer sig positiv till. Den nya kraftledningen kommer dock innebära ett ingrepp i naturmiljön genom en breddning av befintlig infrastruktur och ledningen kommer, tillsammans med annan verksamhet och infrastruktur, medför en ökad fragmentering av skogsekosystemen. Påverkan kommer vara bestående så länge ledningen finns kvar.

Av samrådsunderlaget framgår det att sökande förespråkar alternativ A1 då det bedöms innebära minst påverkan på naturmiljön (små effekter). Alternativ A2 bedöms ha små till måttliga effekter på naturvärden och alternativ B1:s påverkan bedöms bli måttlig till stor.

Utifrån den information som finns idag anser länsstyrelsen, i enighet med sökande, att alternativ A1 är det lämpligaste ledningsalternativet. Länsstyrelsen håller med bolagets bedömning att B1 ses som det minst lämpliga alternativet då kraftledningen skulle passera flertalet våtmarker med höga naturvärden och även passera även förbi Kullbäckens-Markbäckens naturreservat. Länsstyrelsen har även vetskap om att den fridlysta arten guckusko finns inom området för sträckningsdragningen. Om alternativ A2 skulle bli aktuellt bedömer länsstyrelsen i enighet med bolaget att berörda nyckelbiotoper och biotopskydd kan undvikas genom detaljprojektering.

Länsstyrelsen ställer sig positiva till att en NVI ska genomföras för att, i detaljprojekteringen, kunna justera kraftledningen sträckning och placering av stolpar efter naturvärden. Det område/stråk som inventeras bör därför vara så pass brett för att det ska vara möjligt att justera ledningsdragningen inom stråket. Exempelvis bör båda sidor om befintlig luftledning eller väg inventeras för att senare kunna ta beslut om vilken sida av kraftledningen/vägen den nya ledningen ska placeras.

Beroende på sträckningsalternativ kan länsstyrelsen komma att kräva en arkeologisk utgrävning för att identifiera hittills okända fornlämningar. Se mer under rubriken "Kulturmiljö".

För nedläggning a markkabel kan en anmälan om samråd enligt miljöbalken 12 kap. 6 § krävas.

Generella synpunkter

Vid val av ledningsstråk bör man sträva efter att minimera behovet av att placera ledningsstolpar i våtmarker eller i strandkant vid vattendrag eller sjöar. Innan ingrepp i form av till exempel stolpplaceringar i våtmarker måste man säkerställa att höga naturvärden inte berörs. Vid passage av vatten bör man, eftersträva att passera vattendraget i så rät vinkel som möjligt och undvika att bygga ledningen längst med vattendrag längre sträckor.

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att kreosotimpregnerade stolpar inte används i våta marker, så som sumpskogar, myrar eller vid grundvattenförekomst, då kreosotet kommer i kontakt med vatten och kan spridas vidare.

Utöver att helt undvika de känsligaste miljöerna kan ett antal generella riktlinjer för utförandet betonas. För att minimera körning på våtmarker och intill vattendrag, bör man fundera på hur olika delar av sträckningen nås vid byggnation och underhåll. Vid framförande av motordrivna fordon i terräng längs kraftledningen i samband med projektering, byggande, underhåll och skötsel ska maskiner och metoder som medför minsta möjliga ingrepp i miljön användas. För att undvika skador av körning på våtmarker ska arbeten utföras under tid när marken är tjälad.

Naturmiljö

I MKB:n bedömer länsstyrelsen att det är viktigt med en tydlig redovisning på karta av naturvårdsarter. Särredovisa det som är känt sedan tidigare (från Artportalen) och det som har hittats vid inventeringen. Observationer av naturvårdsarter ska registreras i Artportalen, oavsett naturvårdsart. Observerade arter som är skyddade eller rödlistade ska redovisas med en noggrannhet som minst motsvarar naturvärdesobjektets utbredning. Detta görs av utföraren av naturvärdesinventeringen.

Vid eventuell fördjupad artinventering ska det redovisas hur bolaget har kommit fram till att en fördjupad inventering av en viss art behövs eller inte och för vilken sträcka som bolaget har gjort en fördjupad artinventering. Det bör redovisas vilka olika områden, t.ex. vilka våtmarker, som har inventerats samt resultatet av inventeringen. Risker för indirekt eller direkt påverkan på arter som är markerade med N eller n i artskyddsförordningens bilaga 1, ska utredas och redovisas i MKB:n.

I den kommande MKB:n behövs en utförlig beskrivning av hur eventuella skador på våtmarker och bäckar ska undvikas, till exempel en beskrivning av vilka försiktighetsåtgärder man kommer att vidta vid placering av stolpar samt tidpunkt för genomförandet.

Länsstyrelsen vill påpeka att MKB:n tydligt ska beskriva vilken hänsyn koncessionshavaren avser vidta, dels vid byggandet av kraftledningen, men även vid återkommande röjnings- och underhållsarbeten.

Rennäringen

I samrådsunderlaget skriver ni att rennäringen inte berörs då planerad ledning samlokaliseras med befintlig infrastruktur. Länsstyrelsen vet från tidigare koncessionsärenden att rennäringen visst kan påverkas om exempelvis en kraftledningsgata breddas. En breddning av ledningsgata innebär bl.a. att renarnas födosök förändras då antalet trädlavar minskar. Ledningsgator används även ofta för skoteråkning vilket leder till att snön pressas ihop. Detta kan i sin tur leda till att renarna inte kommer åt de marklavar som finns under snötäcket. Berörda samebyar bör därför bjudas in till samråd.

Kulturmiljö

Denna del av kommunen ser ut att vara relativt välinventerad på fornlämningar, trots att det är fråga om skogsmark. Det finns dock två områden (som berörs av A1 och B1) där jordarterna består av sandiga isälvsavlagringar (se bifogad karta). I dessa två områden bedömer länsstyrelsen att det finns förhöjd chans att stöta på hittills okända fornlämningar, i form av t.ex. boplatser eller fångstgropar. Om ledningen passerar någon av dessa två områden kommer länsstyrelsen därför sannolikt att ställa krav på en arkeologisk utredning. En utredning kan beställas direkt av verksamhetsutövaren för att få ett kunskapsunderlag så tidigt som möjligt i processen.

Fåglar

Länsstyrelsen anser att det är positivt att bolaget ska beskriva ledningens konsekvenser för fågellivet i kommande MKB. Om data hämtas från Artdatabanken ska behörighet anges för den som sökt ut data för att säkerställa att inga uppgifter förbisets. Man bör också tänka på att befintligt data i regel inte är heltäckande. Risker för indirekt eller direkt påverkan på vilda fåglar som är markerade med B i artskyddsförordningens bilaga 1, är rödlistade eller har nedåtgående trend, ska utredas och redovisas i MKB:n.

De som deltagit i länsstyrelsens yttrande

Beslut om detta yttrande har fattats av enhetschef Hans Olofsson, efter föredragning av miljöhandläggare Cecilia Carlsson. I yttrandet har även antikvarie/arkeolog John Molin från samhällsbyggnadsenheten deltagit.

Bilagor:

1. Karta över områden med förhöjd chans att finna fornlämningar

Bilaga - Kulturmiljö

De inringade områdena är områden där jordarterna består av sandiga isälvsavlagringar med förhöjd chans att stöta på hittills okända fornlämningar i form av t.ex. boplatser eller fångstgropar

